

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος συμπλήρωσε 95 χρόνια ζωής

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Ενενήντα πέντε χρόνια ζωής συμπλήρωσε ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας [κ.κ. Αναστασίου](#). Χρόνια αγάπης, προσφοράς στην Εκκλησία και μαρτυρίας Χριστού όπου η κλήθηκε να μεταφέρει το μήνυμα του Ευαγγελίου.

Γραφείο ρεπορτάζ ope.gr

Από τις εσχατιές της Αφρικής έως τον αρχικά άγνωστο προορισμό της Αλβανίας όπου, 33 χρόνια μετά την άφιξή του, μετά τον μακροχρόνιο και πολύτροπο διωγμό που υπέστη η Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας, την αναγέννησε με την προτροπή “Χριστός Ανέστη. Αληθώς Ανέστη”. Καθομολογία με τη συμβολή του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου η Εκκλησία της Αλβανίας “ανέστη”.

Εχθές, Δευτέρα 4 Νοεμβρίου 2024, ο Μακαριώτατος συμπλήρωσε αισίως 95 χρόνια ζωής με τις ευχές να είναι πολλές. Μεταξύ αυτών που ευχήθηκαν ήταν η πολιτειακή ηγεσία της Αλβανίας με πρώτο τον Πρόεδρο της χώρας Μπαριάμ Μπέγκαϊ. Ο Αλβανός Πρόεδρος ευχήθηκε υγεία στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο καθώς και δύναμη να συνεχίσει να προσφέρει στην Αυτοκέφαλη Εκκλησία της χώρας. Παράλληλα εξέφρασε τις ευχαριστίες του για την ανεκτίμητη συνεισφορά του Μακαριωτάτου στην ανοικοδόμηση της Ορθόδοξου Εκκλησίας στην Αλβανία.

Ευχές Προκαθημένων και του λαού

Δεν έλειψαν τα εγκάρδια συγχαρητήρια από τους αρχηγούς θρησκευτικών κοινοτήτων στην Αλβανία και το Διαθρησκευτικό Συμβούλιο, καθώς και από τους επικεφαλής άλλων Ορθόδοξων Εκκλησιών στον κόσμο, μεταξύ αυτών του Πατριάρχη Ρουμανίας κ.κ. Δανιήλ και του Πατριάρχη Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου.

“Η φωνή σας ακούγεται από εκατομμύρια Ορθόδοξους πιστούς σε όλο τον κόσμο, γιατί είστε παράδειγμα καλού ποιμένα (Ιωάννης 10:11), που μαρτυρεί ανιδιοτελώς

τη δικαιοσύνη του Θεού και διακηρύττει ανοιχτά το μυστήριο του ευαγγελίου με τόλμη (Εφεσ. 6:19). Σε αυτή τη σημαντική ημέρα για εσάς, προσεύχομαι ότι ο Κύριος θα ανανεώσει τη σωματική και ψυχική σας δύναμη και να ενισχύσει με την αμέριστη βοήθειά Του την Υψηλή Αρχιερατική υπηρεσία για τη δόξα του ονόματός Του και για τη σωτηρία του λαού του Θεού που σας έχει αναθέσει τη φροντίδα σου” , ευχήθηκε, μεταξύ άλλων, ο Πατριάρχης Μόσχας.

“Σας συγχαίρουμε θερμά για τα 95α γενέθλιά σας, εκφράζοντας την εκτίμησή μας για το πλούσιο ποιμαντικό και ιεραποστολικό έργο του Μακαριωτάτου που ανέλαβε στην υπηρεσία της Αγίας Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας. Εκ μέρους των μελών της Ιεράς Συνόδου, του κλήρου και των πιστών της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, σας στέλνουμε τις αδελφικές μας ευχές για υγεία και προσευχόμαστε στον Σωτήρα μας Ιησού Χριστό να χαρίσει στον Μακαριώτατο τα πλούσια δώρα Του. Χρόνια πολλά και ευλογημένα!”, ευχήθηκε ο Πατριάρχης Ρουμανίας από την πλευρά του.

Επίσης, τις ευχές τους προς τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Αλβανίας μετέφεραν ο Δήμαρχος Τιράνων Εριόν Βελιάϊ, βουλευτές και υπουργοί, ο δήμαρχος Χειμάρας Βαγγέλης Τάβος, καθώς και άλλοι θεσμικοί λειτουργεί. Επίσης, ευχές δέχθηκε από εξέχουσες προσωπικότητες από τον χώρο της τέχνης και της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Ωστόσο, αυτό προκάλεσε για ακόμη μία χρονιά τη συγκίνηση είναι οι πολλές που δέχθηκε ο Αρχιεπίσκοπος από όλους τους Ορθόδοξους πιστούς της Αλβανίας, κληρικούς και λαϊκούς, οι οποίοι εξέφρασαν τις ευχές τους για μακροζωία γεμάτη υγεία, καθώς και ευγνωμοσύνη και ευχαριστίες για το έργο και το αφοσιωμένο όραμά του για την ανασύσταση της Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας.

Πορεία προσφοράς και μαρτυρίας

Ο κατά κόσμον Αναστάσιος Γιαννουλάτος γεννήθηκε στον Πειραιά, στις 4 Νοεμβρίου 1929. Έλαβε το απολυτήριο Γυμνασίου το έτος 1947 (άριστα 199/11) και το Πτυχίο της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1952 (άριστα 9,53 – η υψηλότερη βαθμολογία πτυχιούχου της Θεολογικής Σχολής Αθηνών). Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές Θρησκευτολογίας, Εθνολογίας, Ιεραποστολικής, Αφρικανολογίας, στα Πανεπιστήμια Αμβούργου και Μαρβούργου Γερμανίας (1965-69), ως υπότροφος του γερμανικού Ιδρύματος Alexander von Humboldt. Αναγορεύθηκε Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1970, ομόφωνα άριστα, με ειδικό βραβείο). Στη διάρκεια της στρατιωτικής του

θητείας (1952-54) φοίτησε στις Σχολές Εφέδρων Αξιωματικών Σύρου και Διαβιβάσεων Χαϊδαρίου (και στις δύο πρώτευσε και έγινε «Αρχηγός Σχολής»). Το 1960 χειροτονήθηκε Διάκονος και Πρεσβύτερος ενώ το 1964 χειροθετήθηκε Αρχιμανδρίτης. Το 1972 χειροτονήθηκε Επίσκοπος Ανδρούσης. Στις 24 Ιουνίου 1992 εξελέγη από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας, ενώ ένα χρόνο νωρίτερα, το 1991, είχε φτάσει στην Αλβανία ως Πατριαρχικός Έξαρχος για να δει από κοντά ό,τι είχε απομείνει από την Ορθόδοξη Εκκλησία μετά τον διωγμό που υπέστη από το κομμουνιστικό καθεστώς Χότζα.

Σε συνέντευξή του στο Πρακτορείο ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ και τη Δημοσιογράφο Μαρία Γιαχνάκη ο Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Αναστάσιος είχε μιλήσει για την εποχή που άφησε την ιεραποστολή στην Αφρική και ανέλαβε την ακόμη πιο δύσκολη ιεραποστολή στην Αλβανία τονίζοντας ότι “όλα τα θαύματα τα κάνει ο Θεός.”

Αποστολή Αλβανία: Μαρία Γιαχνάκη
Εικονολήπτης: Ανδρέας Χαλκιόπουλος
Μοντάζ: Μαριάνθη Ματζίρη

Πλάνα Αρχείου Αφρικής - Αλβανίας: Μαρία Μαυρίκου

Η εκκλησιαστική και κοινωνική διακονία του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου περιγράφεται ως εξής μέσα από κείμενο που δημοσιεύεται στον επίσημο ιστότοπο της Εκκλησίας της Αλβανίας:

Στην Ελλάδα. Ως λαϊκός θεολόγος (1952 – 60) εργάσθηκε σε διάφορους τομείς της εσωτερικής ιεραποστολής (κήρυγμα, χριστιανική αρθρογραφία, κατήχηση, οργάνωση κύκλων βιβλικών μελετών, νεανικών και φοιτητικών κατασκηνώσεων). Πρωτοστάτησε στην αναζωπύρωση της Ορθοδόξου εξωτερικής ιεραποστολής (1959), εξέδωσε το πρώτο ιεραποστολικό περιοδικό «Πορευθέντες» στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, και ίδρυσε το ομώνυμο Διορθόδοξο Ιεραποστολικό Κέντρο «Πορευθέντες». Εκάρη μοναχός στην Ιερά Μονή Ασωμάτων – Πετράκη (1.8.1960). Χειροτονήθηκε Ιεροδιάκονος (7.8.1960), Πρεσβύτερος με το οφίκιο του Αρχιμανδρίτου (24.5.1964), Τιτουλάριος Επίσκοπος Ανδρούσης (19. 11. 1972), για την οργανική θέση του Γενικού Διευθυντού της «Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος». Με εντολή της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, συνέγραψε τρία Κατηχητικά Βοηθήματα για τους διδάσκοντες στα Μέσα Κατηχητικά Σχολεία της Εκκλησίας της Ελλάδος. Στη διάρκεια των σπουδών του

στη Γερμανία, εξυπηρέτησε ιερατικώς τους εκεί έλληνες εργάτες και φοιτητές. Από τη θέση του Γενικού Διευθυντού της «Αποστολικής Διακονίας», προώθησε διάφορα θεολογικά, εκπαιδευτικά, οικοδομικά και εκδοτικά προγράμματα της Εκκλησίας. Κινητοποίησε τους αρμοδίους παράγοντες του Υπουργείου Πολιτισμού και τις Ιερές Μητροπόλεις της Ελλάδος για την καταγραφή της εκκλησιαστικής κειμηλιακής περιουσίας. Ιδιαίτερα ανέπτυξε τον τομέα εξωτερικής ιεραποστολής με τη συνεχή συμπαράσταση στα ιεραποστολικά κλιμάκια Κορέας, Ινδίας, Αφρικής και με την οργάνωση της Εβδομάδος Εξωτερικής Ιεραποστολής.

Ανατολική Αφρική. Ταξίδεψε αρχικά τον Μάιο - Ιούλιο του 1964 στην Ουγκάντα, Τανζανία και Κένυα διερευνώντας τις δυνατότητες συστηματικής Ορθοδόξου Ιεραποστολής. Το θέρος και το φθινόπωρο του 1967 διεξήγαγε θρησκευτολογική έρευνα παραδοσιακής θρησκευτικότητας στην Ουγκάντα. Στη δεκαετία 1981-1991, ως Τοποτηρητής της Ι. Μητροπόλεως Ειρηνουπόλεως - Ανατολικής Αφρικής (Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία), ίδρυσε και οργάνωσε την Πατριαρχική Σχολή «Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος», την οποία διηύθυνε επί δεκαετία. Χειροτόνησε 62 αφρικανούς κληρικούς και χειροθέτησε 42 αναγνώστες - κατηχητές προερχόμενους από οκτώ αφρικανικές φυλές (μεταξύ των οποίων τους τέσσερις πρώτους κληρικούς Τανζανούς)· συγχρόνως προώθησε τις μεταφράσεις της Θείας Λειτουργίας σε 4 αφρικανικές γλώσσες. Μερίμνησε για τη σταθεροποίηση 150 περίπου Ορθοδόξων ενοριών και πυρήνων και την ανέγερση δεκάδων ναών· ανήγειρε επτά ιεραποστολικούς σταθμούς, φρόντισε για τη δημιουργία σχολείων και ιατρικών σταθμών. Αναγνωρίσθηκε «Μέγας Ευεργέτης» του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας (2009).

Αλβανία. Το εκκλησιαστικό έργο του Αναστασίου κορυφώνεται στην αποστολή που του ζητήθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την εκ των ερειπίων αναστήλωση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, η οποία είχε καταρρεύσει ύστερα από τον επί 46 έτη διωγμό υπό του μοναδικού «αθεϊστικού κράτους» της υψηλίου. Αρχικά εργάσθηκε ως Πατριαρχικός Έξαρχος (Ιαν. 1991 - Ιούν. 1992). Ανυψώθηκε σε Μητροπολίτη Ανδρούσης (Αυγ. 1991 - Ιούν. 1992) και εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας (24 Ιουνίου 1992). Μέσα σε τεράστιες δυσκολίες, κατώρθωσε να ανασυγκροτήσει εκ βάθρων την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας: Διαμόρφωσε νέο Καταστατικό Χάρτη (2006)· Με επίσημη Συμφωνία με την Κυβέρνηση της Αλβανίας, η οποία έγινε νόμος του Κράτους (2009), καθορίσθηκαν οι σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας. Συγκροτήθηκαν πάνω από 400 ενορίες. Ίδρυσε τη Θεολογική-Ιερατική Σχολή (Ακαδημία) «Ανάστασις» στο Δυρράχιο (1992 εξ.), το Εκκλησιαστικό Λύκειο «Τίμιος Σταυρός», στο Αργυρόκαστρο (1998 εξ.) και στο Σούκθ-Δυρράχιο (2007-18)· Σχολή της Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα (2012 εξ.). Όλα λειτουργούν σε ιδιόκτητα

συγκροτήματα με οικοτροφεία. Μόρφωσε και χειροτόνησε 168 νέους κληρικούς. Ίδρυσε Κέντρα Νεολαίας σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για τη μεταφραστική προσπάθεια, την έκδοση λειτουργικών και άλλων θρησκευτικών βιβλίων. Συνέστησε Τεχνική Υπηρεσία της Εκκλησίας και μερίμνησε για την ανοικοδόμηση 150 νέων ναών (μεγάλων και μικρών), αναστήλωσε 60 ναούς και μοναστήρια-πολιτιστικά μνημεία και επισκεύασε 160 ναούς και 70 εκκλησιαστικά κτίρια για σχολεία, νεανικά κέντρα, κέντρα υγείας, ξενώνες, εργαστήρια, συσσίτια για τους φτωχούς κ.λ.π., στο σύνολο 450 κτίρια. Ανέπτυξε τη φιλανθρωπική μέριμνα της Εκκλησίας, με διανομή εκατοντάδων τόννων τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων.

Ίδρυσε την πρώτη Ορθόδοξη αλβανική εφημερίδα Ngjallja «Ανάστασις» (1992 εξ.), το παιδικό περιοδικό Gëzohu «Χαίρε» (1997 εξ.), το νεανικό περιοδικό Kambanat «Καμπάνες» (), την επιστημονική επιθεώρηση Kërkim «Έρευνα» (2009 εξ.), το δελτίο «News from Orthodoxy in Albania» (1996-2002), καθώς και Ραδιοφωνικό σταθμό Radio-Ngjallja (1997 εξ.). Μερίμνησε για τη δημιουργία Εργαστηρίων της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και αποκαταστάσεως εικόνων). Αγωνίσθηκε για τη διεκδίκηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Παράλληλα με την ανασύσταση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ανέπτυξε πρωτοποριακά προγράμματα στους τομείς εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής προνοίας, αγροτικής αναπτύξεως, πολιτισμού και οικολογίας. Ίδρυσε την Ορθόδοξο Κλινική «Ευαγγελισμός» (Διαγνωστικό Ιατρικό Κέντρο) με 24 ειδικότητες και τρία πολυϊατρεία σε άλλες πόλεις. Επίσης το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισεως, με έξι ειδικότητες στα Τίρανα και τέσσερις

ειδικότητες στο Αργυρόκαστρο (το οποίο λειτούργησε από 1998-2008). Τούτο αναβαθμίστηκε εν συνεχεία στο Πανεπιστημιακό Κολέγιο «Λόγος» (2009 εξ.)· Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο στο Μεσοπόταμο· τρία εννιάχρονα Σχολεία και Λύκεια στα Τίρανα, στο Δυρράχιο, στην Κορυτσά και στο Αργυρόκαστρο· Οικοτροφείο Μαθητριών Λυκείου στο Βουλιαράτι, 19 νηπιαγωγεία σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για την κατασκευή δρόμων, υδραγωγείων, γεφυρών, την επισκευή δημοσίων σχολείων, κ.α.

Κατά την περίοδο 2013 - 2019 πραγματοποιήθηκε η κατασκευή τριών υδροηλεκτρικών έργων συνολικής ισχύος 19 MW (Librazhd, Llengen, Sllabinja), τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των υποδομών της χώρας και έχει σαφή κοινωνικό σκοπό. Με τα έσοδά τους, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας θα συνεχίσει τις πνευματικές, φιλανθρωπικές και εκπαιδευτικές προσπάθειες. Μετά την εξόφληση των δανείων ένα ποσοστό θα διατίθεται για πτωχότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες δόθηκε εργασία σε χιλιάδες ανθρώπους, δημιουργήθηκαν σοβαρά έργα κοινωνικής υποδομής και η Ορθόδοξος Εκκλησία της Αλβανίας αναδείχθηκε σε πολυδύναμο πνευματικό και αναπτυξιακό παράγοντα.

Ο Αρχιεπίσκοπος υπήρξε επίσης, ιδρυτικό μέλος και κατά διαστήματα Πρόεδρος της Διομολογιακής Βιβλικής Εταιρείας της Αλβανίας (2009 εξ.) και του Διαθρησκευτικού Συμβουλίου της Αλβανίας (2007 εξ.), το οποίο τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με το ανώτατο παράσημο “Nderi i Kombit” (Τιμή του Έθνους) (2021). Στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου (1999) οργάνωσε ευρύτατο ανθρωπιστικό πρόγραμμα, το οποίο βοήθησε 33.000 περίπου πρόσφυγες σε διάφορα μέρη της Αλβανίας. Συνέδεσε την Εκκλησία της Αλβανίας με διεθνείς Εκκλησιαστικούς Οργανισμούς. Κατά την ένταση μεταξύ Ελλάδος - Αλβανίας συνέβαλε στην εκτόνωσή της και στην προσέγγιση των δύο χωρών. Συγχρόνως αγωνίσθηκε για την άμβλυνση των αντιθέσεων στα Βαλκάνια. Το 2000, κατόπιν προτάσεως 33 Ακαδημαϊκών της Ακαδημίας Αθηνών και πολλών προσωπικοτήτων της Αλβανίας, υπήρξε υποψήφιος για το Βραβείο Νόμπελ της Ειρήνης.

